

ตารางที่ 2 ลักษณะที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะด้านความพอเพียงแห่งตน

องค์ประกอบ/ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย	คุณลักษณะ																				
	พึ่งตนเอง	มีความรับผิดชอบ	รู้จักประมาณตน	พอประมาณ	ไม่หลงใหลไปตาม	กระแสวัตถุ	รู้จักเก็บออม	มีอิสระ เสรีภาพ	อ่อนน้อมถ่อมตน	มีความรู้ความสามารถ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว	การแก้ปัญหา	แรงจูงใจ ความคาดหวัง	ความสามารถในการ	เผชิญอุปสรรค	อดทน	ความขยัน	การปรับตัวให้พร้อมกับการ	การเปลี่ยนแปลง	
1. กาญจนา บุญเรือง (2542)			✓				✓									✓					
2. อภิหัย พันธเสน (2542)	✓																				
3. สมชัย จิตสุชน (2542)			✓							✓	✓										
4. จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา (2542)			✓							✓	✓	✓					✓	✓			
5. ปรีชา ธรรมา (2543)	✓									✓			✓	✓	✓	✓	✓				✓
6. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549ก)			✓							✓	✓						✓	✓			
7. สุเมธ ตันติเวชกุล (2545)			✓	✓				✓													
8. สมพร พงษ์เสถียรศักดิ์ (2546)	✓	✓	✓							✓							✓	✓			
9. อนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547)			✓	✓							✓										✓

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ/แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย	คุณลักษณะ													
	ดำเนินคิดและแก้ไขสิ่งผิด มีสติ	ควบคุมตนเองได้	รอบคอบ ไม่ประมาท ประหมัด	ยอมรับฟังความเห็นผู้อื่น	ซื่อสัตย์สุจริต	ใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง	ตระหนักในคุณธรรม	ประพฤติตนเป็นคนดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น	เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน	ไม่แก่งแย่งผลประโยชน์ ไม่โลภ	กตัญญู	รู้จักตนเอง	ทำบัญชีรายรับรายจ่าย	อนุรักษ์ธรรมชาติ
1. กาญจนา บุญเรือง (2542)									✓					
2. อภิชัย พันธเสน (2542)														
3. สมชัย จิตสุชน (2542)			✓		✓									
4. จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา (2542)	✓	✓			✓		✓							
5. ปรีชา ธรรมา (2543)	✓	✓		✓										
6. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (2549ก)	✓		✓		✓									
7. สุเมธ ตันติเวชกุล (2545)			✓		✓	✓	✓			✓				
8. สมพร พงษ์เสถียรศักดิ์ (2546)	✓		✓		✓									
9. อนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547)			✓							✓				

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ/แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย	คุณลักษณะ															
	พึ่งตนเอง	มีความรับผิดชอบ	รู้จักประมาณตน พอประมาณ	ไม่หลงใหลไปตามกระแสแล้วถู	รู้จักเก็บออม	มีอิสระ เสรีภาพ	อ่อนน้อมถ่อมตน	มีความรู้ความสามารถ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว	การแก้ปัญหา	แรงจูงใจ ความคาดหวัง	ความสามารถในการเผชิญอุปสรรค	อดทน	ความขยัน	การปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง
10. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(2547)									✓							✓
11. เทพวณี วิกิจำจร (2548)			✓		✓									✓	✓	
12. กรมการพัฒนาชุมชน(2548)	✓															
13. สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (2549ก)																
14. กรุงเทพมหานคร (2549)					✓											✓
15. ธวัชชัย พีชผล (2549)	✓													✓	✓	
16. กาญจนา นพพันธ์ (2549)			✓		✓								✓			

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ/แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย	คุณลักษณะ													
	สำนักคิดและแก่นใจถึงผิด มีสติ	ควบคุมตนเองได้	รอบคอบ ไม่ประมาท ประหยัด	ยอมรับฟังความเห็นผู้อื่น	ซื่อสัตย์สุจริต	ใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง	ตระหนักในคุณธรรม ประพฤติ ตนเป็นคนดี	ไม่เอาเปรียบผู้อื่น	เสียเพื่อ แบ่งปัน	ไม่แก่งแย่งผลประโยชน์ ไม่โลภ	กตัญญู	รู้จักตนเอง	ทำบุญชียารับรายจ่าย	อนุรักษ์ธรรมชาติ
10. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(2547)		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓					
11. เทพวาณี วิกิจำจร (2548)		✓		✓										
12. กรมการพัฒนาชุมชน(2548)						✓			✓			✓		
13. สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อ ประสานโครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ (2549ก)			✓	✓	✓	✓	✓			✓				
14. กรุงเทพมหานคร (2549)			✓									✓	✓	
15. ธวัชชัย พีชผล (2549)			✓	✓				✓	✓	✓	✓			
16. กาญจนา นพพันธ์ (2549)									✓					

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย	คุณลักษณะ															
	พึ่งตนเอง	มีความรับผิดชอบ	รู้จักประมาณตน พอประมาณ	ไม่หลงใหลไปตามกระแสวัตถุ	รู้จักเก็บออม	มีอิสระ เสรีภาพ	อ่อนน้อมถ่อมตน	มีความรู้ความสามารถ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว	การแก้ปัญหา	แรงจูงใจ ความคาดหวัง	ความสามารถในการเผชิญอุปสรรค	อดทน	ความขยัน	การปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง
17. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549)			✓						✓							✓
18. กรมประชาสัมพันธ์ (2549)			✓						✓	✓						
19. พิพัฒน์ ขอดพฤติการ (2550)			✓						✓							✓
20. เดชา ศิริสุทธิเดชา (2550)			✓						✓							
21. แสงสุรีย์ ทัศนพลชัย (2550)	✓		✓						✓	✓						
22. อารีย์ เชื้อเมืองพาน (2550)			✓						✓							✓
23. วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2550)								✓			✓		✓	✓		
24. เกษม วัฒนชัย (2550)			✓					✓	✓	✓	✓			✓		
25. ปรียานุช พิบูลสรารุช (2550)			✓						✓	✓	✓					

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย	คุณลักษณะ													
	ดำเนินคิดและแก้ไขถึงขีด มีสติ	ควบคุมตนเองได้	รอบคอบ ไม่ประมาท ประหยัด	ยอมรับฟังความเห็นผู้อื่น	ซื่อสัตย์สุจริต	ใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง	ตระหนักในคุณธรรม ประพฤติตน เป็นคนดี	ไม่เอาเปรียบผู้อื่น	เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน	ไม่แก่งแย่งผลประโยชน์ ไม่โลภ	กตัญญู	รู้จักตนเอง	ทำบัญชีรายรับรายจ่าย	อนุรักษ์ธรรมชาติ
17. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549)														
18. กรมประชาสัมพันธ์ (2549)														
19. พิพัฒน์ ยอดพฤติการ (2550)			✓											
20. เดชา ศิริสุทธิเดชา (2550)			✓											
21. แสงสุรีย์ ทัศนพูลชัย (2550)			✓				✓							
22. อารีย์ เชื้อเมืองพาน (2550)														
23. วิรัช วิรัชนิการวรรณ (2550)			✓		✓									
24. เกษม วัฒนชัย (2550)	✓		✓	✓	✓		✓							
25. ปรียานุช พิบูลสรารุช (2550)	✓		✓		✓									

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย	คุณลักษณะ															
	พึ่งตนเอง	มีความรับผิดชอบ	รู้จักประมาณตน พอประมาณ	ไม่หลงใหลไปตามกระแสวัตถุ	รู้จักเก็บออม	มีอิสระ เสรีภาพ	อ่อนน้อมถ่อมตน	มีความรู้ความสามารถ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว	การแก้ปัญหา	แรงจูงใจ ความคาดหวัง	ความสามารถในการเผชิญอุปสรรค	อดทน	ความขยัน	การปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง
26. นริศรา ยืนยง (2551)		✓												✓	✓	
27. ปิ่นมณี ศรีนวล (2552)					✓				✓							
28. พระพานวิทย์ เก้าเงื่อน (2552)			✓					✓	✓					✓	✓	✓
29. ชุศรี สุวรรณ (2552)	✓		✓						✓	✓				✓	✓	
30. สุมาลี สิงห์เกิด (2553)	✓			✓	✓										✓	✓
31. ชลิตา ลชิตาวงษ์ (มปป.)					✓											
32. สมพร เทพสิทธิ์า (มปป.)	✓		✓	✓											✓	
รวม	9*	2	20*	4	7	1	1	9*	16*	6	4	1	4	11*	13*	8*

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย	คุณลักษณะ															
	ตำหนักผิดและแก้ไขถึงผิด	มีสติ	ควบคุมตนเองได้	รอบคอบ ไม่ประมาท	ประหยัด	ยอมรับฟังความเห็นผู้อื่น	ซื่อสัตย์สุจริต	ให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง	ตระหนักในคุณธรรม ประพฤติตนเป็นคนดี	ไม่เอาเปรียบผู้อื่น	เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน	ไม่แก่งแย่งผลประโยชน์ ไม่ถือ	กตัญญู	รู้จักตนเอง	ทำบุญชียุติธรรมจ่าย	อนุรักษ์ธรรมชาติ
26. นริศรา ยืนยง (2551)		✓	✓	✓	✓		✓									
27. ปิ่นมณี ศรีนวล (2552)					✓		✓			✓						
28. พระพานวิทย์ เก้าเงื่อน (2552)				✓			✓			✓						
29. ชุศรี สุวรรณ (2552)		✓		✓	✓			✓			✓					
30. สุมาลี สิงห์เกิด (2553)		✓			✓		✓	✓	✓		✓	✓				
31. ชลิตา ลชิตาวงษ์ (มปป.)					✓		✓	✓	✓		✓	✓				✓
32. สมพร เทพลีทธา (มปป.)					✓		✓	✓			✓					
รวม	2	8*	2	14*	12*	1	18*	8*	8*	4	9*	6	1	2	1	1

สรุปความถี่ของการวิเคราะห์ลักษณะที่เป็นองค์ประกอบของความพอเพียงแห่งตน

1. รู้จักประมาณตน (20)
2. ซื่อสัตย์สุจริต (18)
3. มีเหตุผล (16)
4. รอบคอบ ไม่ประมาท (14)
5. ขยัน (13)
6. ประหยัด (12)
7. อุตุน (9)
8. พึ่งตนเอง (9)
9. มีความรู้ความสามารถ (9)
10. เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน (9)
11. ปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง (8)
12. มีสติ (8)
13. ใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง (8)
14. ตระหนักในคุณธรรม ประพฤติตนเป็นคนดี (8)

จากการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะความพอเพียงแห่งตน พบว่า มีตัวแปรจำนวนมากที่มีความสัมพันธ์ดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวแปรที่มีความถี่ตั้งแต่ 8 เป็นต้นไป พบว่ามีตัวแปรจำนวนทั้งสิ้น 14 ตัวแปร เมื่อพิจารณาร่วมกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและงานวิจัยต่างๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของความพอเพียง สรุปได้ว่า คุณลักษณะด้านความพอเพียงแห่งตนมีความสัมพันธ์กับ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วย

1. การรู้จักประมาณตน คือ ความพอประมาณ พอดี มีความอดทน ขยันและประหยัด
2. มีเหตุผล คือ การตัดสินใจและลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ มีการพิจารณาจากสาเหตุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างมีสติรอบคอบ
3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คือ การเตรียมตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต มีความยืดหยุ่นในการปรับตัว เข้มแข็ง มั่นคง สามารถพึ่งตนเองได้
4. การใฝ่เรียนรู้ คือ ความกระตือรือร้น ความสนใจและความพอใจที่จะแสวงหาความรู้ต่างๆ มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน
5. การตระหนักทางคุณธรรม หมายถึง การมีความสำนึก การรับรู้การแสดงออกถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องดีงามและยึดถือปฏิบัติจนเป็นนิสัย เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น และสังคม มีความซื่อสัตย์สุจริต เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

